

શ્રી રામ નાઈક

સંક્ષિપ્ત પરિચય

૩૦ જૂન ૨૦૧૦

૧. શ્રી અટલબિહારી વાજપેયી ના નેતૃત્વતળેના પ્રધાનમંડળમાં શ્રી રામ નાઈક ઓક્ટોબર ૧૯૯૯ થી મે ૨૦૦૪ આ સમય દરમ્યાન કેબિનેટ પ્રધાન હતા. ૧૯૬૩ માં પેટ્રોલિયમ અને નૈર્સગિક વાયુ ખાતામાટે સ્વતંત્ર મંત્રાલયની સ્થાપના થઈ. ત્યારથી સૌથી વધુ સમય માટે શ્રી રામ નાઈક પેટ્રોલિયમ પ્રધાન રહ્યાં હતા. તે પહેલાની કેંદ્ર સરકારમાં રેલ્વે (સ્વતંત્ર પ્રભાર), ગૃહ, નિયોજન અને કાર્યક્રમ અમલબજાવણી અને સંસદીય કામકાજ આ ખાતાઓ ના રાજ્યમંત્રી પદો શ્રી રામ નાઈકે શોભાવ્યા. એકજ સમયે આટલા મહત્વના ખાતાઓ સાચવવા એક વિશેષતા મનાય છે.

૨. શ્રી રામ નાઈકે પેટ્રોલિયમ અને કુદરતી વાયુ ખાતાના પ્રધાન તરીકે ઓક્ટોબર માં હોદ્દો સ્વીકાર્યો તે વેળા એક કરોડ દસ લાખ ગ્રાહકો ઘરઘરાઉ ગેસ માટે પ્રતિક્ષાયાદી પર હતા. આબધાં સાથે કુલ ૩ કરોડ ૫૦ લાખ નવા ગેસ જોડાણ આપી શ્રી રામ નાઈકે પ્રતિક્ષાયાદી સમાપ્ત કરી હતી. આની સામે પહેલાના ૪૦ વર્ષમાં કુલ ૩.૩૭ કરોડ ગેસના જોડાણો આપવામાં આવ્યા હતા. આ સીવાય શહેરી વિસ્તારના ઓછી આવકવાળાવર્ગના લોકો માટે અને પર્વતીય ક્ષેત્રના વિસ્તાર માટે શ્રી રામ નાઈકે ૫ કિલોગ્રામના સિલિંડર પણ ઉપલબ્ધ કરાવ્યા હતાં. મે ૨૦૦૪ માં સત્તા પર આવેલ કોંગ્રેસ સરકારની કારકીદી થોડાજ દિવસોમાં નવાં ગેસ સિલિંડરના જોડાણો તુરંત ન મળતા હોવાને કારણે શ્રી રામ નાઈક ના આ કાર્યની મહત્તા હજુ બળકટપણે સિધ્ધ થાય છે. એજ પ્રમાણે કાચા તેલનું પરાવલંબનપણું ટળે એ માટે એમણે અનેક યોજનાઓ ઘડી કાઢી અને તેનું અમલીકરણ શરૂ કર્યું. એમાંનો મહત્વપૂર્ણ નિર્ણય એટલે શેરડીના રસમાંથી ઇથેનોલ નિર્માણ કરી તેનું પેટ્રોલમાં ૫% મિશ્રણ કરવું નજીકના ભવિષ્યમાં આખાય દેશમાં ૧૦% મિશ્રણ કરાય એટલું નિર્માણ અપેક્ષિત છે. કારગિલ યુધ્ધમાંના હુતાત્માઓ મારફતે પેટ્રોલપંપ અને ગેસ વિતરણ એજન્સી આપવાની આગવી યોજના પણ તેમણેજ મંજૂર કરી હતી. સંસદ પરના હુમલા વખતે પોતાના પ્રાણોની આહુતિ આપનારા સુરક્ષા કર્મચારીઓનાં કુટુંબીઓને પણ પેટ્રોલપંપ આપવામાં આવ્યા.

૩. રેલ્વે પ્રવાસીઓના મિત્ર તરીકે રામ નાઈકને મુંબઈગરા ઓળખે છે. ૧૯૬૪ માં રેલ્વે પ્રવાસી સંઘની સ્થાપના કરી શ્રી રામ નાઈકે રેલ્વે સમસ્યા ના નિરાકરણની શરૂઆત કરી હતી. તેઓ રેલ્વે રાજ્ય મંત્રી હતા તે વેળાજ મુંબઈ રેલ્વે વિકાસ મહામંડળની સ્થાપના થઈ. આખાય દેશમાં અનેક પ્રકલ્પો શરૂ થયાં. ૬૫ લાખ મુંબઈ ઉપનગરીય પ્રવાસીઓની દ્રષ્ટિએ ઉપનગરીય રેલ્વેનો કાર્યક્ષેત્ર વિસ્તાર દહાણુ સુધી, ૧૨ ડબ્બાની ટ્રેનો, કોમ્પ્યુટરાઈઝ રીઝર્વેશન સેંટર, બોરીવલી-વિરાર ચાર લાઈનનું અને કુર્લા - કલ્યાણ છ લાઈનનું નિર્માણકાર્ય આવા અનેક સુધારાઓની શરૂઆત થઈ. પ્રવાસીઓ પાસેથી નામો મંગાવી નવી ટ્રેનોના નામકરણની પણ તેમણેજ શરૂઆત કરી હતી. વિશ્વની પહેલી મહિલા વિશેષ ટ્રેન પ્રારંભ કરવામાં શ્રી રામ નાઈકનો સિંહફાળો છે. ૨૦૦૫ અને ૨૦૦૭ આ વર્ષોમાં ઉપનગરી પ્રવાસીઓની પરિષદો ભરી તેમની મુશ્કેલીઓ પ્રભાવી ઢબે સરકાર સમક્ષ રજૂ કરી અને ૧૧ જુલાઈ ૨૦૦૬ ના ઉપનગરી ટ્રેનોમાં થયેલ બોંબકાકાને કારણે અસરગ્રસ્તોના પરિવારો ને મદદ મેળવી આપવા તેમણે વિશેષ પ્રયત્નો કર્યા. ૧૦ ડિસેમ્બર ૨૦૦૭ વિશ્વ માનવધિકાર દિન નિમીત્તે બોરીવલી થી વિરાર આ પશ્ચિમ રેલ્વેપરના અતિગિર્દી ના વિસ્તારના પ્રવાસીઓને દર પાંચ મિનિટે વિરાર ટ્રેન મળવી જોઈએ આ મુજબની માગણી માટે અભૂતપૂર્વ બહિષ્કાર નો યશસ્વી કાર્યક્રમ થયો. એ લડતનું નેતૃત્વ પણ તેમણે જ કર્યું.

૪. ઉત્તર મુંબઈ લોકસભા મતદાર સંઘથી સળંગ પાંચ વખત ચૂંટાઈ આવવાનો વિક્રમ શ્રી રામ નાઈકે નોંધાવેલ છે. એ પહેલા આ જ લોકસભા ક્ષેત્રના બોરીવલી વિધાનસભા મતદારસંઘથી સળંગ ત્રણ વખત તેઓ વિજયી થયા હતાં. ૧૯૯૯ માંની લોકસભા ચૂંટણીમાં ૫,૧૭,૯૧૪ મતો મેળવનારા શ્રી રામ નાઈક મહારાષ્ટ્રમાં સર્વાધિક મતો મેળવનારા ગૌરવના માનને પાત્ર ઠર્યા હતા. મુંબઈથી સળંગ આઠ વખત ચૂંટાઈ આવવાનો વિક્રમ કરનારા તેઓ પ્રથમ લોકપ્રતિનિધિ રહ્યાં છે. જનપ્રતિનિધિ હતા ત્યારે તો પોતાના ઉત્તરદાયીત્વના સિધ્ધાંતના અનુસરણમાં દરવર્ષે કામનો અહેવાલ રજૂ કરતાજ, પણ ચૂંટણીમાં પરાજય થયા બાદ પણ આવો અહેવાલ રજૂ કરનારા તેઓ એકમેવ માજી જનપ્રતિનિધિ છે.

૫. લોકસભામાં પ્રવેશ કર્યા બાદ ટુંકાગાળામાં મુરબ્બી સંસદપટ્ટુ એવી છબી નિર્માણ કરનારા શ્રી રામ નાઈકે ૧૯૯૫-૧૯૯૬ દરમ્યાન અત્યંત પ્રતિષ્ઠાનું કહેવાતું લોકલેખા સમિતિનું અધ્યક્ષપદ શોભાવ્યું હતું. પહેલાની ત્રણ લોકસભામાં તેઓ ભારતીય જનતા પક્ષનાં મુખ્ય પ્રતોદ હતા. અનેક સંસદીય શસ્ત્રોનો કુશળતા પૂર્વક ઉપયોગ કરવાના ગુણને કારણે

સંસદમાંની ચર્ચાઓમાં પોતાની છાપ પાડનારા શ્રી રામ નાઈકે શેયર ગોટાળા પરની સંયુક્ત સંસદીય સમિતિ, મહિલા અધિકાર પ્રદાન સમિતિ, રેલ્વે કન્વેંશન સમિતિ, આવી અનેક મહત્વપૂર્ણ સમિતિઓના કામો માં યોગદાન આપેલ છે. લોકસભા અધ્યક્ષની અનુપસ્થિતિમાં સભાગૃહનું કામકાજ કરનારી પીઠાસીન અધિકારીવર્ગની યાદીમાં એમનો સમાવેશ થયો હતો.

૬. સંસદમાં વંદે માતરમ્ ગાવાની પ્રથા શ્રી રામ નાઈકના આગ્રહને કારણે શરૂ કરાઈ હતી. અંગ્રેજોના સમયમાં થયેલ "બોમ્બે" અને હિન્દીમાં "બમ્બઈ" નું ફરી અસલ મરાઠી સ્વરૂપે "મુંબઈ" કરવા ખાતર તેમણે સરકારને મજબૂર કરી. મતદારસંઘના વિકાસકાર્ય માટે પ્રત્યેક સાંસદને દરવર્ષે એક કરોડનું ફંડ મળવાની મુળ કલ્પના શ્રી રામ નાઈકની જ છે. તેઓ નિયોજન અને કાર્યક્રમ અમલબજાવણી ખાતાના રાજ્યપ્રધાન હતાં તે વેળા આ રકમ બે કરોડ રૂપિયાની કરવામાં આવી હતી. શિશુ આહારની જાહેરાતો પર પ્રતિબંધ લાવી સ્તનપાનને પ્રોત્સાહન આપવા ખાતર વિરોધી પક્ષમાં હોવા છતાં તેમણે સંસદમાં અશાસકીય વિધેયક મુક્યો. સરકારે તેનો સ્વીકાર કરી બાદમાં તેનું કાયદા માં રૂપાંતર થયું.

૭. શ્રી રામ નાઈકનો જન્મ સાંગલી ખાતે ૧૬ એપ્રિલ ૧૯૩૪ માં થયો અને શાળાકીય શિક્ષણ સાંગલી જીલ્લા આટપાડીખાતેના ભવાની વિદ્યાલયમાં થયું. કોર્મસ (વાણિજ્ય) લૉ (કાયદો) ના સ્નાતક શ્રી રામ નાઈકે મુંબઈના એકાઉન્ટન્ટ જનરલનાં કાર્યાલય માં લિપિક ના હોદ્દાથી નોકરીના કાળની શરૂઆત કરી. ટુંકાગાળામાં જ ખાનગી ક્ષેત્રોમાંના એક ખ્યાતનામ ઉદ્યોગમાં કંપની સેક્રેટરી તરીકે તેઓ રહ્યા. થોડો સમય વ્યવસ્થાપન સલાહકાર તરીકે તેમણે કામકાજ કર્યું. શ્રી રામ નાઈક બાળપણથી જ રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘના સ્વયંસેવક છે. સંઘના દ્વિતીયવર્ષનું પ્રશિક્ષણ તેમણે લીધું હોઈ પુના ખાતે મહા વિદ્યાલયીન શિક્ષણ લેતા વૈદિકાશ્રમ શાખાના અને ત્યારબાદ મુંબઈમાં આઝાદ મેદાન, અને સિદ્ધાર્થનગર, ગોરેગામ ખાતે શાખાના મુખ્ય શિક્ષક તરીકે તેમણે કામ કર્યું.

૮. ૧૯૬૯ માં જનસંઘનાં પૂર્ણકાલીન સંઘટન સચિવ તરીકે કામ કરવા ખાતર સારી નોકરી નો મોહ મુક્યો. ૧૯૭૭ સુધી તેમણે તે હોદ્દા પર યશસ્વીપણે કાર્ય કર્યું. ભારતીય જનતા પક્ષની સ્થાપના બાદ પક્ષના મુંબઈ વિભાગનું પ્રમુખપદ શ્રી રામ નાઈકે ત્રણ વખત શોભાવ્યું. હાલમાં તેઓ ભારતીય જનતા પક્ષની કાર્યકારિણીના વિશેષ નિમંત્રિત સદસ્ય છે તેમજ ભાજપ સાંસદ -ધારાસભ્યોની કાર્યક્ષમતા વધારવા માટે અને ગુણવત્તા સંવર્ધન માટે સ્થાપન કરેલ 'સાંસદ - ધારાસભ્ય વિકાસ પ્રકોષ્ટ' ના તેઓ રાષ્ટ્રીય સંયોજક છે.

૯. તારાપૂર ખાતેના અણુ ઉર્જા પ્રકલ્પ તબક્કો ૩ અને ૪ ને કારણે અકકરપટ્ટી અને પોફરણ ખાતેના વિસ્થાપિતોના પુનર્વસનની લડત મુંબઈ ઉચ્ચ ન્યાયાલયમાં શ્રી રામ નાઈક લડી રહ્યા છે. વિસ્થાપિતોને ન્યાય મળી રહ્યો છે. આ સંદર્ભે "ગાથા સંઘષાયી" આ મરાઠી પુસ્તક પણ શ્રી રામ નાઈકે લખેલ છે, તેનો અંગ્રેજીમાં અનુવાદ પણ થયેલ છે. કુષ્ટપીડિતોને સામાજિક પ્રતિષ્ઠા મળે તેમજ તેમનું યોગ્ય પુનર્વસન થાય તેમાટે ૫ ડિસેમ્બર ૨૦૦૭ ના તેમની આગેવાનીમાં રાજ્યસભામાં વિનંતી અરજી રજૂ કરવામાં આવી હોઈ તે રાજ્યસભામાં વિચારાધીન છે. રાજ્યસભાની વિનંતીઅરજી સમિતીએ દેશઆખા માં મુલાકાતો લઈ પોતાનો અહેવાલ ૨૪ ઓક્ટોબર ૨૦૦૮ ના રજૂ કર્યો હોઈ તેના પર ભારત સરકારે છ મહિનામાં કાર્યવાહી કરવાની હતી; પરંતુ તે હાલ સૂધી થઈ નથી.

૧૦. શ્રી રામ નાઈકને ૧૯૯૪ માં કર્ક રોગ થયો હતો. પરંતુ શ્રી રામ નાઈકે તેના પર નિગ્રહપુર્વક કાબૂ મેળવ્યો. ત્યારબાદ પાછલા બાર વર્ષથી તેઓ પહેલાનાજ ઉત્સાહ અને ક્ષમતા થી કામ કરી રહ્યાં છે. જાગ્રતપણું, જીજ્ઞાસાજીવી વિગતોની નોંધલેનારી તીક્ષ્ણ નજર આ એમના જમાપાસાં, અને પારદર્શી પ્રામાણીકતા, કાર્યકર્તાઓનું જાળું લોકસંગ્રહ તેમજ ઉલ્લેખનીય એવી કાર્યક્ષમતા આ ગુણોને કારણે શ્રી રામ નાઈક નું અનોખું વ્યક્તિત્વ ચોતરફ આદરણીય સાબિત થયું છે.

૧૧. શ્રી રામ નાઈકને ૭૫ વર્ષ પૂર્ણ થયાં હોઈ ભાજપનાં જયેષ્ઠ નેતા શ્રીમતી જયવંતીબહેન મહેતાની અધ્યક્ષતાતળે રામ નાઈક અમૃત મહોત્સવ સમિતી સ્થાપન થઈ તેનો જાહેર અભિવાદન સમારોહ રવિવાર, ૨૮ માર્ચ ૨૦૧૦નાં મુંબઈમાં બોરીવલી ખાતે સંપન્ન થયો હતો. તે સમારંભમાં સર્વશ્રી લાલકૃષ્ણ અડવાણી, ઉધ્ધવ ઠાકરે, નિતીન ગડકરી, ગોપીનાથ મુંડે, રામદાસ આઠવલે અને શ્રીમતી શ્રધ્ધા જાધવ, મેયર ના વક્તવ્યો થયાં હતા. તેમજ 'કર્મયોધ્ધા - રામ નાઈક' નામક ગૌરવ ગ્રંથ પ્રકાશિત થયો હતો. સદર ગ્રંથ www.ramnaik.com નામક વેબસાઈટ પર ઉપલબ્ધ છે.

*****

